

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування
Кафедра публічного управління та економіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор інституту
_____ **В.Г. Горник**
_____ 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ПУБЛІЧНА СЛУЖБА”**

освітній рівень Магістр

галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

спеціальність
(спеціалізація) 281 Публічне управління та адміністрування

освітня програма Територіальне управління та місцеве самоврядування

тип дисципліни Обов'язкова

Київ – 2020 рік

Розробник: О.Я. Немирівська, к.держ.упр., доцент, доцент кафедри публічного управління та економіки

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та економіки

Протокол від 17 листопада 2020 року № 5

Завідувач кафедри публічного
управління та економіки

С.О. Кравченко

Погоджено:
Гарант освітньої програми

О.Л. Євмешкіна

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>		<i>Розподіл годин за навчальним планом</i>		
Кількість кредитів:	5	Вид занять	Форма навчання	
Загальна кількість годин:	150		Денна	Заочна
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом:	1	Лекції:		12
Семестр:	1	Практичні заняття:	-	-
Тижневе навантаження (год.):		Лабораторні заняття:	-	-
аудиторне:	1	Семінарські заняття:	-	8
самостійна робота:	8	Самостійна робота:	-	130
Форма підсумкового контролю:	Екзамен	Консультації:	-	-
Мова навчання:	українська	Індивідуальні заняття:	-	-

Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у ННП кафедри публічного управління та економіки, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою nemyrivska.olena@tnu.edu.ua.

2. Програма навчальної дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

Препозит:	Постпозит
Основи публічного управління Право в публічному управлінні Політика в публічному управлінні Ділова іноземна мова	Керівництво та лідерство на публічній службі Стратегічне управління

Мета вивчення дисципліни:

Формування у студентів системи знань про знань щодо планування, проходження та оцінювання публічної служби, вмінь та навичок використовувати ці знання у практичній діяльності.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за Освітньою програмою):

ПРН 3. Здійснювати діяльність на публічній службі згідно з ідеологією служіння суспільству, уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

ПРН 13. Організувати діяльність органу публічної влади та його підрозділів, управляти персоналом, впливати на підлеглих, представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.

ПРН 14. Здійснювати організаційне та правове забезпечення надання адміністративних послуг з використанням сучасних технологій та кращих зарубіжних практик.

ПРН 15. Демонструвати безкорупційну поведінку та антикорупційну культуру, виявляти корупціогенні чинники, розробляти заходи щодо запобігання і протидії корупції, налагоджувати взаємодію органів публічної влади та суспільних інститутів у запобіганні корупції.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни

Шифр та назва компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння/ навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Загальні компетентності (ЗК)				
ЗК 2. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо	ПРН 13	ПРН 13	ПРН 13	ПРН 13
ЗК 5. Здатність чітко дотримуватися трудової дисципліни, встановлених норм та правил поведінки у організації	ПРН 3	ПРН 3	ПРН 3	ПРН 3
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)				
ФК 3. Здатність здійснювати службову діяльність відповідно до цінностей, принципів та стандартів сучасної публічної служби	ПРН 3 ПРН 13	ПРН 3 ПРН 13	ПРН 3	ПРН 3 ПРН 13
ФК 13. Здатність забезпечувати надання адміністративних послуг на основі європейських стандартів	ПРН 14	ПРН 14	ПРН 14	ПРН 14
ФК 15. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери	ПРН 13	ПРН 13	ПРН 13	ПРН 13
ФК 16. Прихильність до безкорупційної поведінки, здатність виявляти корупціогенні чинники та розробляти шляхи їх усунення	ПРН 15	ПРН 15	ПРН 15	ПРН 15

Зміст навчальної дисципліни

**Розділ 1. Теоретичні та правові засади публічної служби
Тема 1.1. Законодавчі основи державної служби**

Зміст, роль і значення конституційних положень щодо формування державно-службових відносин. Право громадян на прийняття участі в управлінні справами держави. Конституційні права громадян України та права державних службовців. Рівність прав чоловіків і жінок. Закон України “Про державну службу”, інші нормативні акти та їх значення для організації та функціонування державної служби. Поняття служби. Основні особливості праці службовців. Державна служба як різновид служби; її принципи. Цілі, завдання та функції державної служби. Види державної служби. Посада як первинна структурна одиниця державної організації сучасного суспільства. Класифікація посад державної служби (групи і ранги державних службовців). Класифікація посадових осіб (політичні, адміністративні та патронатні). Поняття та сутність проходження державної служби. Умови вступу на державну службу: конкурс, стажування. Випробувальний термін. Просування по службі. Зміна істотних умов праці. Переведення державного службовця. Звільнення з державної служби.

Тема 1.2. Особливості служби в органах місцевого самоврядування

Реформа місцевого самоврядування та посилення якості корпусу публічних службовців в органах місцевого самоврядування. Правові основи служби в ОМС. Посадові особи і службовці органів місцевого самоврядування в Україні, їхній правовий та соціальний статус. Особливості вступу, проходження та припинення служби в ОМС. Відповідальність посадових осіб і службовців ОМС.

Розділ 2. Публічні послуги як основа діяльності публічної служби

Тема 2.1. Основи сервісної держави

Теорія та практика сервісної держави в Україні та за кордоном. Надання послуг як основна функція публічної служби в сучасній державі. Поняття та сутнісні характеристики послуги. Сучасні підходи до визначення змісту публічних послуг. Поняття, ознаки та види публічних послуг. Класифікація публічних послуг. Категорійно-понятійний апарат в сфері надання адміністративних послуг.

Тема 2.2. Законодавче і організаційне забезпечення надання публічних послуг

Історичний аспект становлення публічних послуг. Особливості становлення та еволюції інституту адміністративних послуг в Україні. Характеристика кращих зразків зарубіжного досвіду в сфері надання адміністративних послуг. Визначення проблем, які виникають в процесі надання адміністративних послуг: недосконалість законодавства, відповідних умов роботи, належної поінформованості, зворотнього зв'язку з населенням, відповідного контролю, підготовки фахівців та ін. Правове регулювання публічних послуг в Україні. Поняття та види публічних послуг. Законодавство України про адміністративні послуги. Діяльність центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП).

Розділ 3. Запобігання та протидія корупційним проявам та етика у системі публічної служби

Тема 3.1 Запобігання корупції та конфлікту інтересів на публічній службі

Державна антикорупційна політика. Правові основи запобігання та протидії корупції на публічній службі в Україні. Форми і методи боротьби із корупцією на публічній службі. Досвід запобігання та протидії проявам корупції на публічній службі в Україні та країнах розвинутої демократії

Тема 3.2. Етика в публічній службі

Основні етичні принципи публічної служби. Етичні кодекси в системі регулювання публічної служби. Професійно-етичні вимоги до державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні.

Розділ 4. Лідерство та керівництво на публічній службі

Тема 4.1. Керівник в публічній службі

Поняття та типи лідерства на публічній службі. Сутність, зміст і цілі управлінської діяльності керівника на публічній службі. Співвідношення керівника та лідера в публічній службі. Особистісні та професійні лідерські здібності якості керівника як передумова ефективного менеджменту персоналу на публічній службі. Виявлення та розвиток лідерських здібностей публічних службовців. Типологія стилів керівництва в органах державної влади та органах державного управління. Управлінська команда в системі публічної служби. Авторитет, самоменеджмент та імідж керівника на публічній службі.

Тема 4.2. Лідерство на публічній службі: сутність та сучасні моделі

Основні типи лідерів за М.Вебером, визначення їх переваг та недоліків, доцільність їх перебування на керівних посадах на публічній службі. Основні типи лідерів за Г.Лассуеллом, визначення їх переваг та недоліків, доцільність їх перебування на керівних посадах на публічній службі. Класифікація лідерства відповідно до основних його концепцій, прикладення цих концепцій до практичної діяльності в публічному управлінні. Політичне та управлінське лідерство, їх спільні та особливі риси, прояви у публічному управлінні. Основні теорії лідерства, їх загальна характеристика, використання на публічній службі:

3. Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

ЗАОЧНА ФОРМА

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	заочна форма				
	Всього	у тому числі			
л		п/л аб.	се м.	с. р.	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Теоретичні та правові засади публічної служби					
Тема 1.1. Законодавчі основи державної служби	24	2		2	20
Тема 1.2. Особливості служби в органах місцевого самоврядування	16	2			14
Разом за розділом 1	40	4		2	34
Розділ 2. Публічні послуги як основа діяльності публічної служби					
Тема 2.1. Основи сервісної держави	24	2		2	20
Тема 2.2 Законодавче і організаційне забезпечення надання публічних послуг	16	2			14
Разом за розділом 2	40	4		2	34
Розділ 3. Запобігання та протидія корупційним проявам та етика у системі публічної служби					
Тема 3.1 Запобігання корупції та конфлікту інтересів на публічній службі	24	2			22
Тема 3.2. Етика в публічній службі	16	2		2	12
Разом за розділом 3	40	4		2	34
Розділ 4. Запобігання та протидія корупційним проявам та етика у системі публічної служби					

Тема 4.1. Керівник в публічній службі	16				16
Тема 4.2. Лідерство на публічній службі: сутність та сучасні моделі	14			2	12
Разом за розділом 4	30			2	28
Екзамен				2	
Усього годин	150	12		8	130

4. Організація самостійної роботи студентів

4.1. Підготовка до семінарських занять

Тема 1.1. Законодавчі основи державної служби

Питання до семінарського заняття

1. Конституційно-правові основи публічної служби.
2. Новели Закону України "Про державну службу" 2015 р.
3. Система управління державною службою в Україні.
4. Вступ на державну службу. Проходження державної служби.
6. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державного службовця.

Тема 2.1. Основи сервісної держави

Питання до семінарського заняття

1. Теорія та практика сервісної держави в Україні та за кордоном.
2. Надання послуг як основна функція публічної служби в сучасній державі.
3. Правове регулювання публічних послуг в Україні.
4. Поняття та види публічних послуг.

Тема 3.2. Етика в публічній службі

Питання до семінарського заняття

1. Основні етичні принципи публічної служби.
2. Етичні кодекси в системі регулювання публічної служби.
3. Професійно-етичні вимоги до державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні.

Тема 4.2. Лідерство на публічній службі: сутність та сучасні моделі

Питання до семінарського заняття

1. Основні типи лідерів за М.Вебером, визначення їх переваг та недоліків, доцільність їх перебування на керівних посадах на публічній службі.
2. Основні типи лідерів за Г.Лассуеллом, визначення їх переваг та недоліків, доцільність їх перебування на керівних посадах на публічній службі.
3. Класифікація лідерства відповідно до основних його концепцій, прикладення цих концепцій до практичної діяльності в публічному управлінні.
4. Політичне та управлінське лідерство, їх спільні та особливі риси, прояви у публічному управлінні.
5. Основні теорії лідерства, їх загальна характеристика, використання на публічній службі:

4.2. Матеріали для самоконтролю

Самостійна робота аспіранта у межах навчальної дисципліни «Публічна служба» передбачає написання та захист ним творчої роботи до кожного розділу на одну з передбачених переліком тем за власним вибором. Виконання цієї роботи зорієнтоване на практичне застосування знань і розвиток вмінь, здобутих в процесі лекційних і семінарських занять, самостійного опрацювання навчальних матеріалів. Творча робота висвітлює результати самостійного обдумування аспірантами актуальних проблем публічної служби в Україні. Викладення необхідних матеріалів повинно бути лаконічним, чітко

сформульованим і відповідати суті проблеми. Результатом написання творчої роботи є обґрунтований авторський висновок щодо обраної тематики і можливі рекомендації для розв'язання проблеми.

Вимоги до захисту творчої роботи:

- творча робота повинна бути підготовлена кожним студентом індивідуально;
- виконана творча робота надається у електронному вигляді (файлом) викладачеві не пізніше, ніж за 2 тижні до початку екзаменаційної сесії;
- друкований варіант творчої роботи надається студентом під час захисту;
- результати написання творчої роботи презентуються студентом під час екзаменаційної сесії у формі короткої доповіді та відповідей на поставлені запитання;
- на захисті для доповіді надається 5 хв.

Структура творчої роботи.

У структурі творчої роботи виділяються такі основні складові частини.

1. Постановка проблеми:

- короткий аналіз сучасного стану публічного управління у частині, що стосується обраної теми есе, виділення суперечностей та недоліків, що зумовлюють проблему;
- чітке формулювання проблеми відповідно до виділених суперечностей та недоліків, основні складові проблеми;
- негативні наслідки того, що проблема не вирішується.

2. Шляхи вирішення проблеми:

- визначення підходів до вирішення проблеми;
- опис конкретних шляхів реалізації обраних підходів.

3. Значення для практики:

- позитивні зміни у галузі публічного управління внаслідок реалізації запропонованих підходів;
- позитивне значення цих змін для розвитку відкритого врядування.

4. Висновки, що коротко відображають результати проведеного студентом дослідження проблеми.

5. Перелік використаних джерел, оформлених згідно із вимогами.

Вимоги до оформлення творчої роботи.

Творча робота має бути роздрукована на білому папері стандартного формату А4. Розмір шрифту – 14 кегель, міжрядковий інтервал – 1,5, поля – 2 см з усіх боків. Титульний аркуш творчої роботи повинен мати такий зміст: назва університету; назва інституту; назва кафедри; назва навчальної дисципліни; тема творчої роботи; прізвище, ім'я, по батькові аспіранта, курс, шифр академічної групи; рік написання творчої роботи. За титульним аркушем слідує план творчої роботи, в якому треба виділити всі її структурні частини. У плані праворуч позначаються номери сторінок початку кожного пункту. Обсяг творчої роботи визначається вмінням студентом стисло і водночас вичерпно розкрити тему: показати значення проблеми, що розглядається, оцінити, як вона висвітлюється в спеціальній літературі та розв'язується на практиці, зробити висновки та обґрунтувати власні пропозиції. Обсяг роботи – 15-20 сторінок. Обов'язкова вимога: чітке посилання на джерела інформації. Всі цифри, факти, теорії, думки вчених, цитати повинні мати посилання у вигляді [2, с. 54] (перша цифра означає номер джерела у наведеному в кінці реферату списку літератури, а друга цифра – номер сторінки у цьому джерелі). Бажано використовувати в творчій роботі таблиці, схеми, графіки, діаграми тощо. Список використаної літератури (не менше 7 джерел) оформляється згідно з діючими правилами. Якщо інформація взята з мережі Інтернет, потрібно, як і для звичайної літератури, вказати автора, назву статті, а потім навести адресу сайту в Інтернеті. У творчій роботі мають бути обов'язково авторські пропозиції щодо вирішення проблеми, що розглядається. До тексту творчої роботи додається презентація у форматі Microsoft Power Point обсягом 10-12 слайдів, що відображає основні положення творчої роботи відповідно до його структури.

Перелік тем творчих робіт до розділу 1

1. Публічна служба як історичне явище, її соціальна обумовленість.
2. Мета, завдання та функції публічної служби.
3. Типи, види та рівні державної служби в сучасній Україні.
4. Основні засади реформування публічної служби в Україні.
5. Адаптація зарубіжного досвіду до організації публічної служби в Україні.
6. Конституційно-правові засади публічної служби в Україні.
7. Особливості соціального та правового статусу урядовця в Україні.
8. Загальні права та обов'язки кар'єрних урядовців, особливості їх дисциплінарної відповідальності.
9. Етика поведінки урядовця. “Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування” та їх роль для удосконалення сучасної публічної служби в Україні.
10. Шляхи підвищення професійності та компетентності урядовців.
11. Соціальний та правовий захист урядовців.
12. Адміністративна культура кар'єрних урядовців: сутність та шляхи формування.
13. Мотивація та стимулювання праці, заохочення урядовців.

Перелік тем творчих робіт до розділу 2

1. Сутність та зміст управлінських послуг.
2. Особливості становлення та еволюції інституту адміністративних послуг в Україні.
3. Характеристика найкращих зарубіжних та вітчизняних практик в сфері надання адміністративних послуг.
4. Поняття, ознаки та види адміністративних послуг
5. Нормативно-правове забезпечення системи надання адміністративних послуг в Україні
6. Категорійно-понятійний апарат в сфері надання адміністративних послуг.
7. Адміністративні послуги – підходи до визначення поняття.
8. Передумови запровадження інституту адміністративних послуг в Україні.
9. Нормативно-правові та організаційні проблеми в запровадженні інституту адміністративних послуг.

Перелік тем творчих робіт до розділу 3

1. Особливості соціального та правового статусу урядовця в Україні.
2. Загальні права та обов'язки кар'єрних урядовців, особливості їх дисциплінарної відповідальності.
3. Етика поведінки урядовця. “Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування” та їх роль для удосконалення сучасної публічної служби в Україні.
4. Конфлікт інтересів урядовця та недопущення проявів корупції.
5. Протидія корупції та іншими зловживаннями в галузі урядування.

Перелік тем творчих робіт до розділу 4

1. Державна кадрова політика у царині публічної служби в сучасній Україні.
2. Основні функції кадрових служб в органах публічної влади України.
3. Управління публічною службою в Україні.
4. Кадрова робота в органах публічної влади.
5. Роль підготовки та підвищення кваліфікації урядовців в удосконаленні функціонування системи урядування.
6. Принципи організації та функціонування системи підвищення кваліфікації урядовців в Україні.
7. Сучасна система підготовки урядовців в Україні: досягнення та проблеми.

8. Лідерство як ініціація або введення структури.
9. Політичне лідерство: загальна характеристика.
10. Основні типи політичних лідерів.
11. Управлінське лідерство: загальна характеристика.
12. Політичне та управлінське лідерство: спільне та відмінне.
13. Харизматична теорія лідерства ("теорія рис").
14. Особистісні риси, що свідчать про високий лідерський ресурс особистості.

4.3. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

4.4. Перелік питань для підготовки до підсумкового контролю

1. Публічна служба як історичне явище, її соціальна обумовленість.
2. Мета, завдання та функції публічної служби.
3. Типи, види та рівні державної служби в сучасній Україні.
4. Основні засади реформування публічної служби в Україні.
5. Адаптація зарубіжного досвіду до організації публічної служби в Україні.
6. Конституційно-правові засади публічної служби в Україні.
7. Особливості соціального та правового статусу урядовця в Україні.
8. Загальні права та обов'язки кар'єрних урядовців, особливості їх дисциплінарої відповідальності.
9. Етика поведінки урядовця. "Загальні правила етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування" та їх роль для удосконалення сучасної публічної служби в Україні.
10. Шляхи підвищення професійності та компетентності урядовців.
11. Соціальний та правовий захист урядовців.
12. Адміністративна культура кар'єрних урядовців: сутність та шляхи формування.
13. Мотивація та стимулювання праці, заохочення урядовців.
14. Конфлікт інтересів урядовця та недопущення проявів корупції.
15. Протидія корупції та іншими зловживаннями в галузі урядування.
16. Класифікація посад публічної служби: порівняльний аналіз українського і міжнародного досвіду.
17. Політичні посади: сутність і функції. Роль політичних діячів у системі державного правління.
18. Адміністративні посади - основа державного апарату.
19. Патронатна служба: функції та завдання.
20. Етапи проходження публічної служби в органах влади та їх апараті.
21. Забезпечення конкурсності, об'єктивності, прозорості й гласності під час прийняття та просування по службі – важливий чинник демократизації публічної служби.
22. Конкурсний та позаконкурсний прийом на посади публічної служби.
23. Професійна кар'єра - важливий чинник проходження публічної служби.
24. Стажування в органах публічної влади, та його роль в соціалізації урядовців.
25. Формування кадрового резерву в органах місцевого самоврядування.
26. Оцінювання показників діяльності кар'єрних урядовців: нагальна необхідність і реальні проблеми.
27. Особливості звільнення з публічної служби: співвідношення та різниця понять.
28. Державна кадрова політика у царині державної служби в сучасній Україні.
29. Основні функції кадрових служб в органах публічної влади України.
30. Управління публічною службою в Україні.
31. Кадрова робота в органах публічної влади.
32. Роль підготовки та підвищення кваліфікації урядовців в удосконаленні функціонування

- системи урядування.
33. Принципи організації та функціонування системи підвищення кваліфікації урядовців в Україні.
 34. Сучасна система підготовки урядовців в Україні: досягнення та проблеми.
 35. Лідерство як ініціація або введення структури.
 36. Політичне лідерство: загальна характеристика.
 37. Основні типи політичних лідерів.
 38. Управлінське лідерство: загальна характеристика.
 39. Політичне та управлінське лідерство: спільне та відмінне.
 40. Харизматична теорія лідерства ("теорія рис").
 41. Особистісні риси, що свідчать про високий лідерський ресурс особистості.

5. Критерії та система оцінювання результатів навчання

5.1. Політика курсу

Відвідування лекційних занять є добровільним, проте враховується при підсумковому контролі шляхом задавання додаткових запитань за відповідним матеріалом.

Відвідування семінарських занять є обов'язковим, їх пропуск автоматично знижує підсумкову оцінку за курсом, оскільки на відповідні семінари аспірант не отримує балів.

Політика академічної доброчесності визначається згідно з Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Таврійському національному університеті імені В.І. Вернадського.

5.2. Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Заочна форма навчання

Поточний контроль								Підсумковий контроль	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Розділ 3		Розділ 4			
C1.1	TP1	C2.1	TP2	C3.2	TP3	C4.2	TP4	40	100
5	10	5	10	5	10	5	10		

C1.1 ... C4.2 – семінарські заняття до тем розділів
 TP1 ... TP4 – творчі роботи до розділів

5.3. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
80-89	добре	B	вище середнього рівня
75-79	добре	C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
30-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
0-29	незадовільно	F	необхідне повторне вивчення курсу

6. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Не передбачено.

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Грицяк І. А. Державна служба як ключовий елемент системи державного управління / І. А. Грицяк // Розвиток суспільства : монографія; за заг. ред. І. В. Розпутенка та Б. Лессера. - К. : К.І.С., 2004. - С. 165-176.
2. Желюк Т. Л. Державна служба : навч. посіб. / Т. Л. Желюк. - Тернопіль : ТНЕУ, 2013. - 357 с.
3. Історія державної служби в Україні : у 5 томах / [О. Г. Аркуша, О. В. Бойко, Є. І. Бородін та ін. ; відп. ред. Т. В. Мотренко, В. А. Смолій ; редкол.: С. В. Кульчицький (кер. авт. кол.) та ін.] ; Голов. упр. держ. служби України, Ін-т історії НАН України. - К. : Ніка-Центр, 2009. -Т. 2.-512 с.
4. Кадрова політика і державна служба у сфері публічного управління (регіональний аспект) : монографія / В. М. Мартиненко, С. М. Серьогін, В. О. Євдокимов та ін. ; за заг. ред. В. М. Мартиненка. -Х.: Магістр, 2008.-304 с.
5. Оболенський О. Ю. Державна служба : підручник / О. Ю. Оболенський. - К. : КНЕУ, 2006. - 472 с.
6. Озірська С. М. Системи державної служби європейських країн : Велика Британія, Російська Федерація, Україна, Французька Республіка : наук.-аналіт. дослідж. / С. М. Озірська, Ю. Д. Полянський. - К. : Вид-во УАДУ, 1999.- 168 с.
7. Пірен М. І. Керівник в органах державного управління та місцевого самоврядування : (опорний конспект дистанційного курсу) : навч. посіб. / М. І. Пірен, І. Ф. Надольний, Р. В. Войтович. - К. : Центр навч. л-ри, 2004. - 68 с.
8. Рудакевич М.І. Професійна етика державних службовців : теорія і практика формування в умовах демократизації державного управління : монографія / М. І. Рудакевич. - Тернопіль : Астон, 2007. - 400 с.
9. Серьогін С. М. Державний службовець у відносинах між владою і суспільством : монографія / С. М. Серьогін. - Д., 2003. - 456 с.
10. Черноног Є. С. Державна служба. Історія, теорія і практика : навч. посіб. / Є. Є. Черноног. - К. : Знання, 2008. - 458 с.

Додаткові

1. Бабаєв В. Ю. Напрямки вдосконалення механізму конкурсного відбору на посади державної служби [Електронний ресурс] / В. Ю. Бабаєв, А. М. Петренко // Державне будівництво : зб. наук. пр. - 2011. - № 1. - Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua/j-pdf/DeVu-2011-1-20.pdf>.
2. Бойко А. М. Морально-етичні заходи запобігання і протидії корупції у сфері державної служби / А. М. Бойко // Форум права : ел. наук, фах. вид.-2012.-№ 1.-С. 106-111.
3. Бондаренко Є. М. Фактори формування організаційної культури державної служби / Є. М. Бондаренко // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. - 2012. - № 2. - С. 364-372.
4. Бурдяк В. І. Державна служба як особливий різновид суспільно-корисної праці / В. І. Бурдяк // Публічне управління : теорія і практика : ел. наук. фах. вид. - 2011. - № 1 (5). - С. 140-147.
5. Бурмака В. П. Реформування державної служби в Україні: історичний аспект / В. П. Бурмака, М. І. Шерман // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології : зб. наук. пр. - 2013. - Вип.2.-С. 25-31.
6. Василевська Т. Е. Етичні виміри громадянськості державного службовця / Т. Е. Василевська // Держава і суспільство. - 2011. - № 1. - С. 148-153.
7. Газарян С. В. Концепція зростання потенційних можливостей особи, уповноваженої на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування / Є. В. Газарян

- // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. - Х., 2013. - № 1 (40) / 2013. - С. 370-378.
8. Германюк М. О. Процедурні принципи державної служби: аналіз проблем реалізації та нормативного закріплення / М. О. Германюк, Є. М. Сафронова // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки.-2013.-№ 1(2). - С. 151-157.
 9. Гончаренко О. В. Використання активних педагогічних методів у навчальному процесі в рамках підвищення кваліфікації державних службовців (досвід Франції) / О. В. Гончаренко // Вісник Запорізького національного університету. - 2013. - №3 (21). - С. 209-214.
 10. Гончаренко О. В. Методичне та педагогічне забезпечення, як чинник удосконалення безперервної професійної освіти державних службовців (досвід Франції") / О. В. Гончаренко // Збірник наукових праць Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка. - 2013. - Вип. 41. - С. 137-142.
 11. Гусак І. В. Кадрові процеси як чинник професіоналізації державних службовців в Україні /І. В. Гусак // Наукові записки Інституту журналістики : зб. наук. пр. - 2013. - Т. 50. - С. 53-58.
 12. Гурик А. Ю. Гарантії забезпечення права на пенсію державних службовців / А. Ю. Гурик // Публічне право : наук.-практ. юрид. журнал. -2013.-№ 2.-С. 321-327.
 13. Дзвінчук Д. І. Підвищення професійної компетентності посадових осіб органів влади у сфері європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва : методичні аспекти / Д. І. Дзвінчук, А. В. Мазак // Вісник державної служби України. - 2014. - № 1/2014. - С. 33-38.
 14. Дубицький В. В. Модернізація державної служби України: кадровий аспект / В. В. Дубицький // Університетські наукові записки : наук, часоп. - 2014. - № 1. - С. 294-302.
 15. Желюк Т. Л. Інноваційні технології модернізації національної моделі державної служби / Т. Л. Желюк // Управлінські інновації : зб. наук. пр. Терноп. нац. екон. ун-ту; гол. ред. Є. І. Юрій. - 2012. - Вип. 1. - Тернопіль : Економічна думка, ТНЕУ, 2012. - С. 97-107.
 16. Западинчук О. П. Формування іміджу державної служби в умовах розвитку інформаційного суспільства / О. П. Западинчук // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. - 2012. - Вип. 3 (14).-С. 239-247.
 17. Захаркевич Н. П. Деякі проблеми залучення молоді на державну службу / Н. П. Захаркевич, О. А. Пилипчук // Університетські наукові записки. - 2011. - № 4. - С. 401-407.
 18. Жиденко Н. А. Досвід зарубіжних країн у сфері професійного розвитку персоналу державної служби / Н. А. Жиденко // Теоретичні та прикладні питання державотворення: ел. наук. фак. вид. - 2013. - Вип. 13. - С. 275-283.
 19. Іншин М. І. Історія виникнення, розвитку та формування державної служби в Україні / М. І. Іншин // Юридична наука і практика : наук.-юрид. журнал. - 2011. - № 2. - С. 3-6.
 20. Кагановська Т. Є. Неперервна професійна освіта кадрів як один з етапів проходження державної служби в Україні / Т. Є. Кагановська // Європейські перспективи : зб. наук. пр. - 2013. - № 10. - С. 48-59.
 21. Колошник Н. С. Шляхи впровадження зарубіжного досвіду самоосвіти державних службовців до практики публічного адміністрування в Україні / Н. С. Калашник // Право та державне управління : зб. наук. пр. - 2013. - № 3. - С. 47-51.
 22. Кіцак Т. М. Моделі підготовки державних службовців у країнах Європи та Північної Америки : досвід для України / Т. М. Кіцак // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. - 2012. - Вип. 30. - С.377-384.
 23. Кулик Д. О. Принципи державної служби / Д. О. Кулик // Європейські перспективи :

- наук. журнал. - 2013. - № 6. - С. 53-58.
24. Ленкевич О. Ю. Організаційно-правовий механізм боротьби з корупцією на державній службі / О. Ю. Ленкевич // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля : наук. журнал. - 2013. - № 16. - С. 34-37.
 25. Липовська Н. А. Моделі суспільства як методологічна основа дослідження соціокультурного контексту інституту державної служби / Н. А. Липовська // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології : зб. наук. пр. - 2011. - № 1 (4). - С. 14-22.
 26. Лопушинський І. П. Вступ на публічну службу : європейський досвід для України / І. П. Лопушинський // Публічне управління : теорія та практика : зб. наук. пр. Асоціації докторів наук з державного управління. - 2012.-№3(11). - С. 82-90.
 27. Наливайко Л. Р. Проблеми правового регулювання інституту державної служби в Україні / Л. Р. Наливайко // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : зб. наук. пр. - 2011. - №4. - С. 15-20.
 28. Пахомова Т. І. Модернізація системи державної служби : сучасний вимір / Т. І. Пахомова // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології : зб. наук. пр. - 2011. - № 1 (4). - С. 22-28.
 29. Попова О. І. Професійна компетентність керівника освітньої галузі у вимірі сьогодення / О. І. Попова // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. - 2012. - № 2 (42). - С. 350-358.
 30. Потьомкіна Ю. С. Категорія "відповідальність" у сфері державної служби / Ю. С. Потьомкіна // Університетські наукові записки : зб. наук. пр. - 2012. - № 3. - С. 460-468.
 31. Прилуцька М. О. Поняття "державна служба" в історико-правовому аспекті / М. О. Прилуцька // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : зб. наук. пр. - 2012. - № 1. - С. 149-155.
 32. Прокопенко Л. Л. Європейські підходи до підвищення кваліфікації публічних службовців / Л. Л. Прокопенко, П. Є. Щербаков // Державне управління та місцеве самоврядування : зб. наук. пр. - 2012. - Вип. 3 (14).-С. 154-161.
 33. Розпутенко І. В. Українські проблеми державної служби / І. В. Розпутенко // Розумовські зустрічі : матеріали науково-практичної конференції, 28 листопада 2012 р. - Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2012. - С. 71-74.
 34. Рунова Н.О. Принципи державної служби України / Н. О. Рунова // Актуальні проблеми права: теорія і практика : зб. наук. пр. - 2012. - №24. - С. 415-423.
 35. Сай І. А. Засади вдосконалення державної служби в контексті проведення адміністративної реформи в Україні / І. А. Сай // Право та державне управління : зб. наук. пр. - 2011. - № 2. - С. 115-119.
 36. Сергєєва Л. М. Специфіка вимог стосовно захисту права доступу до державної служби / Л. М. Сергєєва, А. М. Олешко // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. - Х. : Вид-во ХарPI НАДУ "Магістр", 2013. - Вип. 1 (40). - С. 475-480.
 37. Сидорова К. Г. Західноєвропейський досвід організації професійної підготовки та перепідготовки державних службовців / К. Г. Сидорова // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. - 2013. - Вип. 1.-С. 514-520.
 38. Стець О. М. Цілі, завдання і функції управління державною службою в Україні / О. М. Стець // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. - 2011. - Вип. 58. - С. 247-253.
 39. Харитонов О. В. Державна служба як механізм зв'язку між державою та громадянином / О. В. Харитонов // Форум права : ел. наук. фак. вид. - 2010. - №2. - С. 542-545.
 40. Топалова Е. Х. Світовий досвід оцінювання персоналу в державній службі / Е. Х. Топалова, А. В. Супрун // Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології: зб. наук. пр. - № 1 (2). - Х. : Херсонський національний технічний

університет, 2010. – С. 79-84.

41. Ярошенко В. М. Транспарентність та відкритість влади як механізми становлення інституту демократичної громадянськості / В. М. Ярошенко // Вісник ЧДУ ім. П.Могили. - 2012. - Вип. 170., Т. 182. - С. 85-91.

Інформаційні ресурси

1. Громадянське суспільство і влада. Урядовий веб-сайт. – http://civic.kmu.gov.ua/consult_mvc_kmu/news/article
2. Законодавство України. – <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a>
3. Національне агентство України з питань державної служби. – <http://www.nads.gov.ua>
4. Національний інститут стратегічних досліджень. – <http://www.niss.gov.ua>
5. Организация Объединенных Наций. – <http://www.un.org/ru/>
6. Партнерство "Відкритий Уряд". – <http://ogp.gov.ua>
7. Президент України. Офіційне інтернет-представництво. – <http://www.president.gov.ua>
8. Реформи в Україні. – <http://reforms.in.ua>
9. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – <http://www.kmu.gov.ua>
10. Центр політико-правових реформ. – <http://www.pravo.org.ua>
11. Human Development Reports. – <http://hdr.undp.org/en/>
12. Freedom House. – <http://www.freedomhouse.org>
13. Open government partnership. – <http://www.opengovpartnership.org>
14. The Sigma Programme. – <http://www.sigmaxweb.org>
15. The World Bank. – <http://www.worldbank.org>
16. United Nations Development Programme. – <http://www.undp.org/content/undp/en/home.html>
17. World Economic Forum. – <http://www.weforum.org>
18. Worldwide Governance Indicators. – <http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.asp>